

دے
دوازہ

محمد اکرم اعوان

انتساب

آپے دیوے درد دلاں نوں آپے کرے دواواں
عشق حسن دی کھیڈ بنا کے خوب بازار لگایا

دے ہک قطرہ درداں والا منگے فقیر دواواں
واسطہ دیوے پاک نبیؐ دا سن دعا خدایا

ترتیب

- 9 حمد
11 نعت
13 پنجابی غزل
15 پنجابی غزل
17 پنجابی غزل
19 سرانیکی گیت
21 اپنی ہیر
22 بیٹھا سوچ فقیر فضول گلاں
23 پنجابی غزل
25 ان ملے موتی
27 گل لیراں دی کفنی
29 کدی آماہی
31 یاراں دے سنگ
33 درد عشق دا
35 واور ولے
37 اسلام دے نعرے
39 پنجابی غزل
40 بیٹھی لکھ لکھ چٹھیاں
42 ہوندے دکھ وچھوڑے
44 یار تری دا
46 کی جاناں ہے کتھے ماہی

- 48 پنجابی غزل
- 50 پنجابی نظم
- 52 رات ڈرونی، گھپ ہنیرا
- 54 دنیا جھوٹی اے
- 56 اے گل یاد رکھ لے
- 58 پردیسی ڈھولا
- 60 دل کیوں ڈب ڈب جاند اے
- 63 بھانبر دا بالن
- 65 رب تیری خیر کرے
- 67 جے لہھے میری سوچ
- 68 اکھاں دے اتھرو
- 70 توں جانے یا میں
- 72 لبیاں آساں
- 74 پنجابی گیت
- 75 جے میں سوچاں تے بیٹھ کے
- 77 درد انوکھا
- 78 روگ اولہ عشقے والا
- 79 کرماں دے پھل
- 81 سجناں باہجھ ہنیرے
- 82 واہ انصاف زمانے والا
- 85 کدی عرض جے ہک قبول ہووے

حمد

لکھاں حمد خداوند تیری سوہنا جگ بنایا
خوشیاں، خواباں، پھلاں، باغاں سب دے نال سجایا

چشمے پھٹن، ندیاں وگن، گیت انوکھے گاؤں
رنگارنگ دے میوے لاکے خوب جہان وسایا

سبزہ زاراں دے اندر کئی ڈاراں ہرن بنائے
آپ شکاری پیدا کر کے مگر انہاں دے لایا

بیلے تیرے صحرا تیرے دریا وگدے تیرے
چک سمندراں وچوں پانی بدلاں وچ لکایا

رات بنائی تے چن چاڑھے سورج نے دن کیتا
دکھ سکھ آون جاون اتھے میلہ خوب سجایا

ہر بندے نوں سینہ دتا ہر سینے دل دتا
کم ظرفاں نے دین تیرے دا قدر نہیں کوئی پایا

آپے دیوے درد دلاں نوں آپے کرے دواواں
عشق حسن دی کھیڈ بنا کے خوب بازار لگایا

دے ہک قطرہ درواں والا منگے فقیر دعاواں
واسطہ دیوے پاک نبیٰ دا سن دعا خدایا

نعت

نعتِ نبی دی خشبو دل وچ سمندی جاوے
 ہک ہک حرف تے لکھ لکھ رحمت لٹاندی جاوے

دنیا تے آخرت وی کجھ اس توں ودھ کے اگے
 رب دی حضوریاں دی باتاں سناندی جاوے

ستے نصیب جس دے تاریکیاں دا راہی
 سن لے جو نعت اس دی دل نوں جگاندی جاوے

بھیجے درود رب وی سارے فرشتے اس دے
 فیر وی او بندیاں نوں درتے بلاندی جاوے

روزِ حشر دی گرمی سورج وساندا اگاں
 اپنے دیوانیاں تے دامن پھیلاندی جاوے

میزان عدل والا اوکھا ہے ویلا سب تے
 نام نبی دی خشبو ہک ہک چھڑاندی جاوے

وگڑے نصیب بن دے ٹکڑے دلاں دے جڑ دے
 رحمت نبی دی کیا کیا بگڑی بناندی جاوے

منگاں فقیر ہر دم لطف نبی دی بارش
 غیراں دی ساری الفت دل چوں مٹاندی جاوے

پنجابی غزل

تیری دوستی توں ودھ کے نیہیں کوئی شے چنگیری
آئے موت دوستی وچ کٹے زندگی وی میری

تیرے جیہا ہور کوئی آیا نہ وچ نظر دے
ڈٹھا جہان سارا بھالی خلق تپیری

کدی یار بن کے وسین دل گھر بناواں تیرا
ہووے مراد پوری پورے توں کجھ ودھیری

تیرا عشق روشنی اے تیری یاد ہے اجالا
اے چانناں نہ ہووے دنیا لگے اندھیری

کدی توں وی آ کے تکیں دل دا نگر اساڈا
تیرے بنا حکومت قائم ہے اس تے تیری

وس دا جہان سارا سب بلدے بچھدے دیوے
کیا اعتبار جگ دا مطلب دی ہیرا پھیری

سچ عشق دا ہے جذبہ سب سچ محبتاں نیں
سچ درد سچ وچھوڑا لذت وصل دی تیری

سیماب عمر ساری سچ لبھدیاں گزاری
بس عشق سچا جذبہ کیتی فکر گھنیری

پنجابی غزل

تیریاں گلاں کر کے تھکے میرے شہر دے سارے لوک
 طعنے مارن، میں خوش ہوواں، سادے دیکھ وچارے لوک

باہجوں عشق نہ دارو کوئی، دے کون انہاں نوں
 سٹردیاں عمر گزاری جاندے ایہہ درداں دے مارے لوک

جیویں جن بدلاں وچ آیا زلفاں اندر چہرہ
 ہک نگاہ نصیب ہو جاوے جاندے من دے سارے روگ

خولیش قبیلہ کتھے رہیا تن دی ہوش نہ رنی
 ہک ہک پل داخل نہ کوئی جاندے عشق توں وارے لوک

درد عشق ہو کافی سب توں وڈا ساتھی
 بن عشقوں پئے درد پھر دے لبھ دے پھرن سہارے لوک

درد عشق دا سینے اندر چہرے تے مسکان
رکھنی لاج عشق دی اوکھی کر نیئیں سکہے سارے لوک

سولی چڑھنا کوئی نیئیں اوکھا، اوکھا ہے گھٹ بھرنا
ہک قطرہ پی کے بچ پیندے چھوٹا ظرف بیچارے لوک

پی سمندر گھٹ بھر چھڈیا خبر نہ کسے تائیں
اے فقیر ہے کم مرداں دا، مرد نیئیں ہوندے سارے لوک

پنجابی غزل

خواب خوشی دے لے کے ستی الٹ گئیاں تدبیراں
دھمی رات تے ٹر گیا ماہی بیٹھی سیج تے گناں لکیراں

کچا سوتر آس دی ڈوری ٹٹ ٹٹ جانڈی ہتھوں
ککڑ بانگ کویلے دتی بدل گئیاں تصویراں

چل وے ولا ہن ڈھونڈھن چلے گلی گلی وچ پھر کے
لے پوشاک طلب دی چلے ہتھ کاسہ گل لیراں

جنگل ڈٹھے بیلے پھر دی آتھلاں وچ رلی
بھگتے لواں لواں ساڈا کیتیاں دل ^{تقصیراں}

تخت بخت گئے بھن سانوں رانجھن یار لڑیوے
جھگی پائیے در اس دے تے رہے وانگ فقیراں

ٹر گیا ماہی سنجیاں گلیاں، کوئی نیہیں کانگ بنیرے
اڈ گئی نیندر، کیہڑے سفنے، کتھوں دیاں تعبیراں

جوگی لبھے ہتھ دکھاواں کوئی تے مرضاں بجھے
کر دے وے کوئی ہتھ میرے دیاں تیرے نام لکیراں

ملک الموت دی لوڑ نہ سانوں، اسیں آپے ٹر جانا
ٹٹ گئی آس وصل دی تیرے کہیا جیناں دلگیراں

کسی موئی تھلاں وچ تسی، سوہنی ڈبی چناواں
عشق دا رستہ نیہیں ڈک سکیاں موت دیاں تدبیراں

آ فقیر کدی رل پیسے وچھڑیاں مدت ہوئی
تیری ساڈی ازل دی یاری لوح محفوظ لکیراں

سرائیکی گیت

آویں ہا ماہی رل مل بہاں ہا
لمبیاں نے راتاں گالیں کراں ہا

لد گئے او ویلے ڈھلدے پچھاویں
خوش تھی کہ بہناں ہک بہے دی سانویں
اجڑی حویلی مڑ نیہیں جا ڈیکھی
ہک جھٹ بے آویں ہارل کے ڈکھاں ہا
آویں ہا ماہی رل مل بہاں ہا

لمبیاں نے راہواں پینڈے چوکھیرے
کلی اے جنڈری جھنجھٹ بتیہرے
یاداں نے تیریاں ساٹھی سفر وچ
آویں ہا توں بھی رل کے ٹراں ہا
آویں ہا ماہی رل مل بہاں ہا

سوہنی بنائی اے رب نے خدائی
 ہک بہے توں چنگی اے صورت بنائی
 نیہیں نظری آیا کوئی تیرا ثانی
 ساہنویں جے تھیویں ہارل کے ڈکھاں ہا
 آویں ہا ماہی رل مل بہاں ہا

وادیاں دریا، گلشن تے صحرا
 سب جاگیں ڈٹھیا ہک ہک تے جا جا
 تیرے جیہا کوئی فقیرا نیہیں ڈسدا
 ہک توں جے لہھیں ہا سب کوں چھڑاں ہا
 آویں ہا ماہی رل مل بہاں ہا
 لمبیاں نے راتاں گالیں کراں ہا

اپنی ہیر

ہو سی ہیر سیالاں دی بوہت چنگی کوئی اپنی ہیر بنائی ہووے
 وچ زلفاں گلاب دے ہون رچیاں گانی عشق والی گل پائی ہووے
 کڈ جگر دا خون بنا مہندی پیراں ہیر دیاں نوں لائی ہووے
 منگاں جوڑے میں جنت دے رب کولوں وچ جوڑیاں ہیر سجائی ہووے
 وے میں ہجر فراق نوں بھٹ پاواں سدا سامنے آپ بٹھائی ہووے
 ونڈا مال اسباب جہان والے شالا اپنی جھوک لٹائی ہووے
 کچھے گل جہان دی کوئی آ کے اگوں یاردی گل سنائی ہووے
 وانگوں خضر دے اتر دریا جاواں کملی لہراں دی آپ بنائی ہووے
 لیبیں کھچ تصویر مصوراوے جی کدی نہ کسے بنائی ہووے

O

بیٹھا سوچ فقیر فضول گلاں کدی وچ جہان نہ ہوسکدا
 پٹھا مرض ہے عشق دا لگے جنہوں نہ ہو ہنس سکدا نہ اور وسکدا
 گئی عمر سودائیاں وانگ گزر کدی میل نہ یار دا ہوسکدا
 تیرے وصل دی رات دے خواب اندر نہ میں جاگ سکدا نہ میں سوسکدا
 اکھیں بن گئیاں جگ دیاں سب دشمن کسے ساہمنے آپ نہ ہوسکدا
 اک زخم ہے دل دے وچ گہرا پٹی بن سکدا تے نہ دھوسکدا
 ہاواں دین پیغام مصیبتاں دے بیٹھا یار در اڈرے روسکدا
 گلاں یاد کرے وچوں لفظ کڈے بیٹھا حرفاں ہار پر وسکدا
 کٹاں لکھ مصیبتاں ہو روادھو چہرہ یارتوں نیئیں لکوسکدا

پنجابی غزل

جاندى رت دا چن لگدا يا گزرى رات دا پھل اے
ساڈے دل دی کيہڑی قیمت کيہڑا اوہدا مل اے

ديساں اندر قیمت ہووے قدر ہووے وچ ياراں
ہجر فراق تے وچ پرديساں ہر کوئی جاندا رل اے

بات نرالی دل دا لگنا جذبے بدلے جاندي
يار دے ناں دا پتھر لگے اسیں جانئے پھل اے

میں لا بیٹھی لگی کولی جانے کیوں لگ گئی
لوکی جانن ٹٹ جائے گی اے لوکاں دی بھل اے

دور گياں دياں ياداں آون پل پل وکھرو وکھرا
ہک جند میری یاد ودھیری گئی سولی تے تل اے

گل کر لیندے، میں سن لیندی، کچھ ٹیک دردنوں آؤندی
 نہ کوئی سکھ سنیھا گھلیا، نہ قاصد نہ گل اے

جاندی واری وعدے کیتے جلدی آ کے مل ساں
 فیر فقیر خبر نیہیں دتی گئی جان ہجر وچ گھل اے

ان ملے موتی

جے ملیے تے راضی رہیے نہ ملیے تے راضی
اساں چھڈ کے جانا کتھے کھیڈ عشق دی بازی
نہ کوئی جیت نہ ہار دی گل اے ناں جیوناں ناں مرنا
عشق سمندر دو کنارے ناں تیرے تے ترناں

اٹھ اٹھ موجاں کھاون آون زہری ناگ ڈراون
آساں دید دیاں دل تائیں لکھ لکھ آس دھراون
اوڑھک مک سمندر جانے عاشق رہن سلامت
عشق محبت مردے ناہیں دیکھی جگ کرامت

— کر دے لوک نصیحت ہر دم نہ چڑھ عشق دے بیڑے
لگے بوہت پیارا دریا اندر گھسن گھیرے
کدی نہ سن دے گل کسے دی راہ ٹرپیندے جیہڑے
ظوفان نوں گل جا لاون کرماں نال نبیڑے

مٹی دلیں سجن دی پیاری تے واواں ٹھنڈیاں لگن
 موتی لگدے اوس دے قطرے وچ پھلاں دے سجن
 پتھر سونا، جنگل، جنت ہر شے لگ دی مٹھی
 لگ دی ڈھی بھاء عشق دی بچھ دی کسے نہ ڈھی

ہس ہس چڑھ دے سولی ڈھے عشقوں باز نہ آون
 قول قرار توں کدی نہ پھردے ہنتھیں سر کٹاون
 کن پڑوانے تن تے لیراں پھر ہنتھاں وچ کاسے
 رانجھا بن دے نہ شرماون ٹرن سجن دے پاسے

بس کر گل فقیر عشق دی ایہہ ان ملے موتی
 قدر انہاں دی اوہ کی جانن مل جہاں دا روٹی
 دل دی تھاں تے وچ سینے دے جہاں پتھر لکائے
 طعنے مارن فتوے لاون گلیں شہر وسائے

گل لیراں دی کفنی پا کے لہجہ دے پھرن بیچارے
 لوکیں پاگل پاگل آکھن ایہہ عشق دے مارے
 سولی چڑھ دے وی نیہیں ڈر دے کدی ہوون یار نظارے
 ہس ہس گل چاموت نوں لاندے ایہہ درداں دے مارے

آویں ماہی تینوں سب دکھ دساں کوئی نیہیں سن دا میری
 ہک اگلی یاد بکل وچ گونجھے رات ہنیری
 کدی تے مک سی رات ہجر دی کدی سویرا ہو سی
 کدی تے پھل وصل دے کھڑ سن رب آس پجاسی

شام پوے دل ڈب ڈب جاندا عجب خیال ستاون
 گل پرانی، گذرے ویلے بن تصویراں آون
 دسرے باگیں پھل ہزاراں کدی وچ خزاں اڈ جاون
 ہک پھل یار سجن دے ناں دے جیہڑے کدی وی نہ کمداون

آوڑ ماہی اکھیں تک لے اجڑی جھوک اساڈی
 نہ کوئی دز در بار جگت وچ نہ اسیں فریادی
 خاکاں اڈسن نال ہوا دے راہ دے سی یاد تباڈی
 کدی تے یار وطن نوں دے سیں سب دور ہوسی بربادی

گج گج کالے بدل آون سیاں آن جگاوں
 بجلی چمکے مہینہ برساوں گزری یاد کراوں
 نام تیرے دے نعرے مارن گج گج کوکاں پاوں
 نام فقیر دے سن لے ربا شالا یار گھراں نوں آوں

کدی آ ماہی

کدی آ ماہی بہہ گل کرے تینوں اپنا حال سناواں میں
کراں سینے نوں پھاڑ کے چاک اپنے تینوں دل دے زخم دکھاواں میں

لوکیں ہس دیاں نال بہہ کے ہنس لیندے بھلا روندیاں نال کوئی رووے کیوں
اکھاں پہنچیاں نہیں کیہڑے حال تائیں آ ملیں تے حال دکھاواں میں

لوکیں آ کھدے یار تے مل جاندے کدی لبھن دے وچ خلوص ہووے
کوئی دس دوکان خلوص والی کتھوں جا کے لبھ لیاواں میں

آ کھن سچ دا بوہت ثواب ہووے دینے جھوٹے دلا سے وی نہیں چنگے
بولاں سچ تے کون برداشت کرسی؟ بیٹھی جھوٹ تے دل پر چاواں میں

کوئی گھل سنیہڑا پیار والا کدی وصل دی آس دلا مینوں
میری اپنی جھولی بے ہووے خالی دل نوں آس دھراواں میں

ہوئی کھلی اڈیکاں میں روز بہہ کے دیولے بال بنیریاں رکھ دی آں
 بیٹھی رات گزار دی وچ بوہے ساری رات تکاں خالی راہواں میں

آیا ساون تے پین ہلار پینگاں سب سنکٹاں باغ نون جانڈیاں نہیں
 میرا ماہی وسے کسے دور ملک نال کس دے باغ نون جانواں میں

کدی آ فقیر گل لگ ملیے درد ہجر فراق دے تک جاون
 میرے دل نون کدی قرار آونے تیرا گل ہووے پانواں بانہواں میں

یاداں دے سنگ

لکھ بہاراں آون جگ وچ سے برساتاں ہوون
 اکھیاں مکھ تیرے نوں ڈھونڈن یاد کرن تے روون
 دکھیاں دے دکھ کون سنے جدوں یار وچھوڑے پا گئے
 ٹر ویندے سکھ جگ دے سارے شالا یار جدا نہ ہوون

رات پوے دل ڈب ڈب جاندا ورہیاں لمبی ہوندى
 حال عجیبہ اکھیاں والا ہک جاگے ہک سوندى
 بلیاں اتے گلاں تڑفن کون سنے گل میری
 ہر ہر گل پئی دل جلاوے دشمن بنی کھلوندى

پھر میں ٹر یاداں سنگ جاواں اوہ دن نظری آون
 جد لگیاں سن نال ماہی دے یاداں گھمراون
 کد ویکھاں میں مکھ ماہی دا چوری نظر پھراواں
 کدی مٹھوے بول ماہی دے نال کناں ٹکڑاوان

آکھے یار سجیلا مینوں جیوندیاں نہیں مل سکدے
 موت تے وس نہ چلدا اپنا مرضی نہیں کر سکدے
 ایہہ گل سچی دنیا اندر پر میں بندہ وکھرا
 جان چادے ساں پل دے اندر تسیں وی رہو تکدے

دل کمبیا تے روح وی لرزی بچھن لکیاں اکھیاں
 جد ساہ اکھڑے سامنے اس دے یارنوں تانگاں لکیاں
 بوسہ دتا ہتھ میرے تے سد پچھاں نوں ماری
 دل دی دھڑکن چالو ہو گئی اکھیاں کھلن لکیاں

لمس ہونٹاں را ہتھ وچ لے کے بدل گئیاں اتھدیراں
 بن گئیاں دل وچ وصل کیتے کئی رنگی تصویراں
 جد میں اٹھ کلاواں بایا خالی بانہہ گل لکیاں
 واپس ہجر وچھوڑا آیا ہار گئیاں تقدیراں

درد عشق دا

تینوں ویکھاں میں دل دی کتاب وچوں بھولے لب تے اکھاں معصوم دن
متھے روشنی عشق دے چن ورگی زلفاں پاندیاں اتوں ہجوم دن

نیم باز اکھاں مارن تیر دل تے کھڑے پھل وانگوں رخسار بخدے
کھڑے باغ تے وا بہار والی وچ پیار دے ہوون بازار لگدے

واہ وا حسن جوانی دا جوڑ پا کے شعلہ عشق دا ادھ آسمان ہووے
طالب ودھ ودھ آؤندے شعلیاں تے آکھے ہر کوئی میری ہی جان جاوے

پر ایہہ سب حقیقتاں دل دیاں نین جگ واسی تے ایس نوں خواب آکھن
دنیا دار نوں کر دے سلام سارے بوہے یار دے بہنا خراب آکھن

جہاں دل دی تھاں لکائے سورج سینے سڑ کے جہاں دے سواہ ہو گئے
موجاں وصل دیاں مان دے دن راتیں لوکیں آکھ دے اے خراب ہو گئے

لوکیں کر دے بوہت پیار سائیاں غرض اپنی سامنے رکھ دے نہیں
گلاں کر دے عشق دیاں بیٹھ سارے سودا ہر دوکان دا چکھ دے نہیں

عشق گل اے عرش معلیٰ والی بیٹھے فرش تے کرن گمان سارے
رتی عشق دی جس نصیب ہووے قد میں اس دے کل جہان سارے

بوہا چل فقیر دا مل پہیے سینہ چاک کر کے دل صاف کریئے
درد عشق دا کر کے عطا سائیاں باقی سب جہان نوں پاک کریئے

واورولے

ظلم دے وا وورولے وگے لوکیں راہواں بھل گے نیں
مانواں بھیناں موت دے قاصد رشتے کیویں رل گئے نیں

کچھ لوکیں چڑھ پلنگاں بہندے کچھ خاک نصیب وی نہیں
لگدا جیویں ونڈن والے رزق فرشتے بھل گئے نیں

نہک دا خون گلی وچ وگدا، دوجے دے رکھوالے سب
اک نگری دے پتر ویکھو کس تکڑی وچ تل گئے نیں

غیر محفوظ ہوئے گھر سارے رستے، راہواں، چوک، بازار
موجاں کر دے چورتے ڈاکو سب دروازے کھل گئے نیں

مسجد، معبد ہون دھماکے، وچ کچھری موتاں
تھانہ، چوکی بن گئے مقتل بے وس لاشے رل گئے نیں

بادشاہواں نوں ستے خیراں وسدے رہن چو بارے
بن گئی فیر شداد دی جنت عیش دے رستے کھل گئے نیں

لے گئے سب فقیر دا حصہ دوجے ملکیں رکھن لکا
ہالی تے مزدور پیچارے کرماں مارے رل گئے نیں

کون پڑھاوے بچے میرے بابے دی کوئی کرے دوا
جیویں لون کھرے وچ پانی، وچ غریبی رل گئے نیں

سب مظلوم اکٹھے ہو کے بانہواں دے وچ پاؤ بانہہ
نعرے مار میدانی اترو، ویکھو رستے کھل گئے نیں

ہکو چابی ایس تالے دی دی گل فقیر
جہاں نوں رب سمجھ سکھائی گل دا پاندے مل گئے نیں

اسلام دے نعرے

ہن شیر میدانی گجن گے
 اسلام دے نعرے وجن گے
 ایتھے نور نبی دا آوے گا
 گھر گھر وچ چانن لاوے گا
 سب منکر ایتھوں بھجن گے
 ہن شیر میدانی گجن گے
 ایتھے عدل اسلام دا آوے گا
 سب ظلم و جبر مٹاوے گا
 ظالم نوں درے وجن گے
 ہن شیر میدانی گجن گے
 ایتھے راج اسلام دا لاواں گے
 اینوں نبی دا باغ بناواں گے
 ایتھے کفر دے بھانڈے بھجن گے
 ہن شیر میدانی گجن گے

امریکی پٹھو پٹ کے نے
کھا گئے ایس ملک نوں لٹ کے نے
پھڑے جان گئے جیلیں بجن گے

ہن شیر میدانی گجن گے

استھے نافذ دین نوں کرناں اے
کدی جان لگے تے مرنا اے
سانوں کافر روک نہ سکن گے

ہن شیر میدانی گجن گے

اسیں خود شہید ہو جاواں گے
اسیں آپ مراداں پانواں گے
پھل سہریاں کفنی بجن گے

ہن شیر میدانی گجن گے

واہ عجب فقیر دی گل بھائی
ہن وچ میدان دے چل بھائی
جد کوچ نقارے وچن گے

ہن شیر میدانی گجن گے

اسلام دے نعرے وچن گے

ہن شیر میدانی گجن گے

پنجابی غزل

اکھ نیئیں ہٹ دی یار دے مکھ توں بھانویں لکھ مسافت ہووے
ایس گلوں دل رک نیئیں سکدا جے روکاں چھم چھم رووے

جمال عجیب عشق دا یارو وچ بکل دے ماہی
چھمی پائیے سینے لائیے کدی دل چوں نکل کھلووے

گلاں کریئے بھڑیئے لٹریئے رے یار منائیئے
جے او وسے وچ سوچاں دے کیویں گزارہ ہووے

سجدے کردیاں عمراں گزرن کدی سجدیوں سر نہ چائیئے
تک دا یار ہووے سانوں تے یا سامنے ساڈے ہووے

یار نہ دے کس نوں کریئے سجدے دس فقیر
سمجھ نہ آوے قبلہ کعبہ کیویں سجدہ ہووے

O

بیٹھی لکھ لکھ چٹھیاں پاواں
 کون لے جاوے؟ ترے ہاواں
 کر کر گلاں بخت سنواراں
 جھوک تیری لئی کتھے جاواں
 کوئی نیئیں کاگ بنیرے اتے
 وہیلی بیٹھی دکھ لکاواں
 لگے کوٹھے کھان نوں پیندے
 اک پٹ ماراں دوجا لاہواں
 کس خاطر اے سیج سجائی
 نیند نہ آوے کنوں سنانواں
 ہو کے بھراں تے ہاواں روکاں
 چپ بیٹھی پئی نیر وہاواں
 کدی سینھڑا وا نوں دیواں
 ہر گل تے تیرا سر نانواں

آمل وے تتروی دا ماہی

بھراں کلاوئے خالی بانہواں

ہن لگدا مک چلیاں گلاں

ساہ پچھدے آواں؟ نہ آواں؟

دس میں جیواں کیہڑی گلے

بن ویکھے کیویں مر جاواں

ہن تے ہمتاں مک چلیاں نے

آہو سامنے رب دا ناناواں

ہور گلاں سب چھڈ بیٹھی میں

تینوں تک تک جی پر چاواں

سب منتاں میں من من تھکی

ہن فقیر دے بوہے جاواں

ہوندے دکھ وچھوڑے دے بوہت اوچھے اندر و اندر ہی کرن پیزار دل نوں
 بھانویں جگ دیاں نعمتاں لکھ ہوون ہوندا کد نصیب قرار دل نوں
 بن دی گل نہ باہجھ وصال ماہی دیو جتنے قول قرار دل نوں
 ملے یار فقیر نوں گل لا کئے ہووے آپ شفا بیمار دل نوں

لگی جدوں دی نال فرید یاری گلاں ہور دیاں کجھ ہور ہوئیاں
 اکھیں وں دیاں وانگ برسات ماہی وانگون شوہ دریا منہ زور ہوئیاں
 نکلن ہاواں دے نال غبار دل دے آساں دل دیاں جیوندیاں گور ہوئیاں
 کریو یار فقیر دی گل بہہ کے ہور سبھے گلاں نرا شور ہوئیاں

بھلی ذات کریم ہے رب والی او اجڑے دیس وساوند ائی
 دھپ ہاڑ دی پئے تندور وانگون پیا بدلیاں آپ بناوند ائی
 ماری پیاس دی مرن زمین لگے اتے بارشاں آپ وساوند ائی
 چھڈ آس فقیر نہ رب والی پیا وچھڑے یار ملاوند ائی

کدی عقل، خرد وی گل ہوندی اساں کدی نہ عشق دا ناں لیندے
 پینڈے عشق دے اوکھے تے بوہت لبے اسیں کدی نہ پینڈیاں وچ پیندے
 شالا ہیر سیالاں دے گھر وسدی رانجھے تخت ہزار یوں کیوں جاندے
 گلاں عقل توں اے بے وس ہوئیاں بھانویں اساں فقیر کیوں بن بہندے

یار تترری دا

آن ملاویں سائیاں یار تترری دا
 موڑ لیاویں سائیاں یار تترری دا

بیٹھا چھڈ گیا مینوں، گیا کیہڑے پاسے

مک گئیاں خوشیاں لد گئے ہاسے

کدی پھیرا پاویں سائیاں یار تترری دا

موڑ لیاویں سائیاں یار تترری دا

دھپ ہجراں دی ساڑے دل جان نوں

چھڈ کے میں ٹر جاواں اجڑے جہان نوں

رت بدلاویں سائیاں یار تترری دا

موڑ لیاویں سائیاں یار تترری دا

لوکیں خوش وس دے نے شہرتے بازاراں وچ

ست رنگے پھل کھڑے باغاں تے بہاراں وچ

پھل جھولی پاویں سائیاں یار تترری دا

موڑ لیاویں سائیاں یار تترری دا

راتاں نہیں ہنیریاں چن چھپ گیاوے
 یار بنا لگ دا اے پل رک گیا وے
 چن چا دکھاویں سائیاں یار تنٹری دا

موڑ لیاویں سائیاں یار تنٹری دا

ہو تصویر سائیاں پھر دی دھیان وچ
 چنگا نہیں لگدا کوئی وی جہان وچ
 مینوں سمجھاویں سائیاں یار تنٹری دا

موڑ لیاویں سائیاں یار تنٹری دا

جدوں شاماں پندیاں نہیں گھر وچ ڈر دی
 کمب دے نہیں ہتھ میرے بوہے بند کر دی
 سنگ چا ملاویں سائیاں یار تنٹری دا

موڑ لیاویں سائیاں یار تنٹری دا

دل میرا کونج وانگوں پیا گرلاوے نی
 جتھے وے ماہی میرا کدی سن پاوے نی
 تو چا شانویں سائیاں یار تنٹری دا

موڑ لیاویں سائیاں یار تنٹری دا

ملے فقیر نوں منگ دا دعا اے
 ربا پر دیسیاں نوں موڑ لیاوے
 پینڈا چا مکاویں سائیاں یار تنٹری دا

موڑ لیاویں سائیاں یار تنٹری دا

کی جاناں ہے کتھے ماہی، کتھے گہیاں او گلاں
کنوں ڈھونڈا، کتھے لبھاں کیویں سنہیرا گھلاں
ملے خبر بے در تیرے دی سر دے بھارے چلاں
چھڈ کے دوہاں جہاناں نوں میں بوہا یار دا ملاں

دور دیس دے اوکھے رستے، اچے بوہت پہاڑ
میں کملی، میرا دل کمل، میرے کملے سب وپار
جگت بکھیڑے، پئے گل میرے باغوں گئی بہار
کوک دلا، چھڈ ساریاں گلاں، ہو ہک پکار

آ ماہی، کونجاں دل آئیاں دل مل پیلاں پاون
اتوں بدل گھر گھر آون دل نوں بوہت ستاون
گھر دیاں کندھاں کھاون آون، شاماں بوہت ڈراون
توں آویں، رت دل دی بدلے باغاں پھل کھڑ جاون

جو سن دا جگ سارے دی او کدی تے سن سی میری
 سورج نکلے گا گھر میرے کٹ گئی رات ہنیری
 ہاواں ہنجوں سب چھٹ جاسن خوشیاں ڈیرے لاسن
 ہوسی سب فقیر ایہہ اس دن جدوں بانہہ پھڑلے سیں میری

پنجابی غزل

سوچیا عمراں ساری جس نوں او دم نظر نہ آیا
جتنے پردے کھولے اساں ہور ہک پردہ پایا

سوہنی مٹھی نیندر تے سون نہ کسے دتا
وچ خیالاں آ بیٹھا کوئی ستیاں پٹ جگایا

دل آکھے میں سب کجھ ڈٹھا اکھ نہ منے گلاں
وچ ہنیریاں توں کی ڈٹھا جد سامنے نظر نہ آیا

لوں لوں دے وچ لہراں اٹھن روح گواہی دیوے
آکھے قسمت جاگی میری جلوہ یار دا پایا

سوہنا چن نورانی مکھڑا اکھیاں روشن دیوے
زلفاں لگ دا لڈیاں مارن عجب نظارا آیا

جس نوں لہجہ دیاں عمر گزاری، جنگل بیلے ڈٹھے
وقت آیا تے خالق سائیں گھر وچ آن ملایا

اوڑک ہندا ہجر تمامی وصل دیہاڑا آوے
ہر ملاقات دا دوجا سرا ہجر دے نال ملایا

وچ خدائی اے کم ہوندے تے ہوندے رہن ہمیشہ
مل دے وچھڑن، وچھڑے مل دے عجب تماشا لایا

ہجر وصال نے مار مکایا دل فقیر نماں
بدلے ہجر وصالاں اندر کر امداد خدایا

پنجابی نظم

سوہنی چال تے قد نرالا رنگ روپ انوکھا لگدا
 ناں تیرے دل چوٹ لگے دل گجر وانگوں وگدا

اٹھ اٹھ لہراں گکھمر پاون دل دریا دے اندر
 تیری الفت تیری چاہت بک بے رحم سمندر

تیرے بک بک حرف دے اندر عجب شیرینی ہووے
 بھانویں جھڑکیں غصے ہوویں دل ہسے اکھ رووے

تس ہوویں تے تیریاں گناں ناں ہوویں گل تیری
 تیری یاد مجسم ہو کے بن گئی ہستی میری

لجاں والیا! تینوں لجاں توں لچپال سدیندا
 جینا مرنا ناں تیرے تے نسیاں کچھ نہیں تھیندا

جے توں رکھیں وچ غلاماں ہور نہ میں کجھ منگاں
ہک تیرا سنگ مینوں کافی بھٹ پاواں سب سنگاں

تیریاں گلاں لکھ دیاں لکھ دیاں ختم سیاہی ہوئی
خشک زبان قلم دی میرے تاب نہ رہ گئی کوئی

بدلے موسم بدل آئے بارش رم جھم لائی
اج آویں تے گل بن جاوے رب نے رت بنائی

بیٹھ فقیر دعاواں کردا تے ہر کسے تائیں
ربا سوہنیاں رتاں آئیاں خیریں یار ملائیں

رات ڈرونی، گھپ ہنیرا، نظر نہ آؤندے تارے
 ہک ہکلا بیٹھا سوچاں، یاد کراں دکھ سارے
 ہر بیماری دا کوئی دارو دکھاں دا کی ہووے
 اوں بندے دا کیہڑا دارو جس آپ دکھ وپارے

دکھ انہاں نوں کیوں آکھاں ایہہ نہیں تیریاں یاداں
 انہاں گھسن گھیریاں پا کے سارے دکھ و سارے
 جانے رانجھا کے کردا سی ہیر توں رہ کے وکھرا!
 کسی کیوں تھلاں نوں ٹرپئی چھڈ کے محل چو بارے؟

لکھاں ہیراں اج وی روون کوئی نہیں سننے والا
 لوکی بہہ الزام لگاؤن، دیون متاں سارے
 ہر کسے نوں فرصت ملی تھوڑی جیئی زندگانی
 بیچارے نوں جیون دیو مرضی نال گزارے

ایہہ سب منہ زبانی گلاں کون کسے دی سن دا
 ہر کوئی رسم رواج دا قیدی پیریں سنگل مارے
 قیدی دا کوئی حق نہیں بن دا کیوں پریت لگائی
 آس ملن دی کیوں رکھ بیٹھا بوہے جنڈڑے مارے

پر اے بھانبر عشقے والا لگ جاندا بن لایاں
 جے کوئی اس تے پانی سٹے الٹا شعلے مارے
 آخر سب زنجیراں گل سن لوہا پانی ہوسی
 بیٹھ فقیر یقین دے اتے یار نوں پیا پکارے

لوکیں آکھن قسمت ماڑی دنیا جھوٹی اے

جند میریے نہ لایاری دنیا جھوٹی اے

چل رب نوں ڈھونڈھن چلے بوأ چل فقیر دا ملے

باقی سب چور بازاری دنیا جھوٹی اے

جند میریے نہ لایاری دنیا جھوٹی اے

ٹر جان گے ماراڈاری دنیا جھوٹی اے

دنیا جھوٹی اے

جند میریے نہ لایاری دنیا جھوٹی اے
 ٹر جان گے مارا ڈاری دنیا جھوٹی اے
 کی جاناں میں کیوں لائی؟ کتھے لگ گئی امر خدائی

اکھ لگ گئی بے اختیاری دنیا جھوٹی اے
 ٹر جان گے مارا ڈاری دنیا جھوٹی اے
 توں نہ کر سودا دل دا اتھے دل دا نہ مل دا

اے جھوٹے سب وپاری دنیا جھوٹی اے
 جند میریے نہ لایاری دنیا جھوٹی اے
 لوکیں لاندے نے دل ہس ہس کے ٹر جان دے نیں چین سارے کھس کے

رونا پیندا عمراں ساری دنیا جھوٹی اے
 جند میریے نہ لایاری دنیا جھوٹی اے
 اتھے سسیاں پن گنوائے رانجھے ہیراں ہتھ نہ آئے

”اے گل یاد رکھ لے!“

بن دیکھے میں عاشق ہوئی دیکھ لینی کی کردی
پاگل پاگل لوکیں آہندے نہ جیوندی نہ مردی

اسیں مر کے مکانییں چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
اسیں جھوک تباہ کر چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
بھانویں دور وسیں لکھ واری جند جان تیرے تے واری

جند ساڑھ سواہ کر چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
اسیں مر کے مکانییں چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
کوئی رو رو بیریں پیندے کوئی محرم راز کہیندے

اساں دوروں دعا کر چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
اسیں مر کے مکانییں چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
تینوں غصہ کیہڑی گل دا تیرے نام دا دیوا بل دا

سٹر مریئے نگاہ کر چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
 اسیں مر کے مکا نہیں چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
 تینوں حسن دا مان چوکھیرا سانوں دل دا درد گھنیرا

اسیں دل دی دوا کر چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
 اسیں مر کے مکا نہیں چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
 ایس گل دا نہیں کوئی جھیرا تیرے دل وچ وسدا کیہڑا

ہر حال وفا کر چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
 اسیں مر کے مکا نہیں چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
 تیری ستیاں یاد ستاوے خالی سیج تے بھراں کلاوے

آوے یاد تے آہ بھر چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
 اسیں مر کے مکا نہیں چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے
 اسیں جھوک تباہ کر چھڈنی تے اے گل یاد رکھ لے

پردیسی ڈھولا

جند سدھراں مار مکائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

دل دیوے رو رو دہائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

بیٹھی سیج تے منگاں دعائیں

رہا سانوں یار ملائیں

لگ گئی اساں آپ نہ لائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

جند سدھراں مار مکائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

ساڑھے درد ہجر دا تیرا

کچھ وس نہیں چل دا میرا

لگی توں نہیں آن بھائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

جند سدھراں مار مکائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

چڑھے چن تے میں بھر دی ہاواں

کھلی چھت تے میں تکی دی راہواں

کوئی خبر نہ یار دی آئی میرا سدا پردیسی ڈھولا

جند سدھراں مار مکائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

راتیں ستیاں نیند نہ آوے
خالی تیج تے بھراں کلاوے

تیریاں یاداں دھوم مچائی، میرا سدا پردیسی ڈھولا

جند سدھراں مار مکائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

جیویں آون باغ بہاراں

رب دیوے محفل یاراں

اساں آس او سے تے لائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

جند سدھراں مار مکائی میرا سدا پردیسی ڈھولا

”دل کیوں ڈب ڈب جاند اے“

اج دل کیوں ڈب ڈب جاند اے
کیوں گزری یاد کراں دا اے

کدی رل مل بیٹھے ساں جتھے
او جاگیں پیا وکھاندا اے
اج دل کیوں ڈب ڈب جاند اے

واہ عشق دی کھیڈ نرالی اے
اساں بڑی مصیبت جالی اے
اسیں بیٹھے یار بھلاون نوں
اے اس نوں چھیاں پاند اے
اج دل کیوں ڈب ڈب جاند اے

ہک چہرہ چن اسماناں دا
 لگے زلف ہے لام قراناں دا
 اسپیں کچھ وی نہیں، او سب کچھ اے
 کیویں اوتھے جا نیوں لاند اے
 اج دل کیوں ڈب ڈب جاندا اے

اے گل اے وقت وہائے دی
 کوئی سمجھے ناں سمجھانے دی
 کدی بخت بے پھیرا پا جاوے
 چیونٹی نوں شوہ مل جاندا اے
 اج دل کیوں ڈب ڈب جاندا اے

اسپیں جان کے اکھیاں لائیاں نہیں
 اسپیں منگ مصیبتاں پائیاں نہیں
 ایس جرم توں کدی نہ میں مکراں
 بھانویں سولی پیا چڑھاندا اے
 اج دل کیوں ڈب ڈب جاندا اے

اکھ لگدی نہ لگدی دیکھی اے
 کوئی بیج نہ سجدی دیکھی اے
 نہیں ڈٹھا درد وچھوڑے دا
 بیٹھا دوروں فتوے لاند اے

اج دل کیوں ڈب ڈب جاندا اے

تینوں رسیاں گزرے سال کئی
 اساں جان دکھاں وچ گال لئی
 ہن بس کر گل مک چلی اے
 ہن ہتھوں ساہ پیا جاندا اے

اج دل کیوں ڈب ڈب جاندا اے

گل سن فقیر دی ہک واری
 تیری نام خدا دے کراں زاری
 رہیا زندہ تے شرمندہ سی
 پیا مرن توں وی شرماندا اے

اج دل کیوں ڈب ڈب جاندا اے

بھانبر دا بالن

ہر ساہ جس بھانبر دا بالن او بھانبر کد بھدا
دل وچ جس دا ڈیرہ ہووے اس بن ہور نہ بھدا

ہر دم اس دیاں یاداں آون آس ملن دی ہووے
لکھاں دیوے آس دے بالے کوئی بلدا کوئی بھدا

رو رو دکھ سناواں اپنے تے اپنے آپ نوں بیٹھی
کس دے اگے دکھ کھلاراں محرم کوئی نہ بھدا

روک تھکی دل اپنے تائیں نہ لا اُچی یاری
پر او یار نوں بھلدا نائیں ہور کتے نہ رجھدا

میں کوجھی، میں کملی ہوئی، کچھ نہیں میرے پلے
پارس سنیا عشق ہے تیرا کچھ بن جاندا کچھ دا

میں نہیں روندی اکھ روندی اے دل رووے تن رووے
کٹیا عشق، ہجر وٹ چاڑے سوتر بنیا منجھ دا

دل نوں لگی اگ نرالی نہ دھواں نہ شعلہ
واہ نرالا ساڑھ عشق دا نہ بلدا نہ بچھ دا

کرے فقیر دعاواں راتیں رب نوں اٹھ پکارے
او حکیم شفا دا والی ساریاں مرضاں بچھ دا

رب تیری خیر کرے!

اوجھے دکھ تے لمبی حیاتی کبھڑے گن گن دساں
 حال دے دا روون جوگا میں بیٹھی کھڑ کھڑ ہساں
 بے روواں تے گلاں ہوسن ہوسی بہوں بدنامی
 اے گل کھلے وچ جہاناں یار نوں کی منہ دساں

اسیں لا کے نہیں پچھتانی رب تیری خیر کرے

توں جانے یا نہ جانے تے رب تیری خیر کرے

رب تیری آس پچاؤئے تینوں ہجر دا غم نہ لاوے

توں سدا جوانیاں مانیں رب تیری خیر کرے

دل میریا تیرا قصور اے گل ٹر گئی بوہتی دور اے

گل تیری کون پچھانے وے رب تیری خیر کرے

اسیں لبھدے تیرے دم نوں توں ہور کسے دے غم نوں

ایہو عشق دے روگ پرانے وے رب تیری خیر کرے

اساں دل دے حال سنائے تینوں ذرا پسند نہ آئے

وے توں گہیوں بدل ٹھکانے رب تیری خیر کرے

رویں اپنے رنگ و بچ و سدا' دل ٹٹ گیا میں بے وس دا
 بیٹھے روندے نہیں نمانے رب تیری خیر کرے
 اسماں لمپاں آسماں لائیاں کدی روز حشر دے سائیاں
 اسماں تیرے درشن پانے وے رب تیری خیر کرے
 جیویں سدا جوانیاں مانیں وے رب تیری خیر کرے

جے لبھے میری سوچ گواچی
 میں قدماں وچ لنگاواں
 گوڑھے بدل بارش والے
 میں ہنچوں مہینہ ورساواں
 بنھ کے گھنگھرو آساں والے
 میں نیچ کے یار مناواں
 لبھیں تاں میں دل دی دساں
 عشق دورارے اپڑی گانواں
 عمر دے تارے ٹٹ دے جاون
 وصل کنارے مک دے جاون
 — سوچ سمندروں ڈوہنگی یاری
 وچ کے اپنا سب کجھ ہاری

اکھاں دے اتھرو

کدی بہار نہ آؤندی دے جے یار نہ آوے ول کے
جے آوے تے آن بہاراں سدا سنھڑا گھل کے

دور گیاں دے اوچھے دکھڑے بھل بھل جاون یاداں
لبھ لبھ تھکیاں یاداں وچوں وقت گزارے رل کے

کول ہویں دکھ نس نس ویندے خوشیاں گھمر پاون
دور ہویں دکھ دوروں آون بہندے بوہا مل کے

چل وے دلا اسیں ڈھونڈن چلیے جتھے یار سنیں دا
ترے کریئے لے کے چلئے یار نہ آؤندی چل کے

راہی چلدے طالب ٹردے غرض منداں نوں لوڑاں
کدی نہ ملن مراداں منزل بہہ سنھڑے گھل کے

جس وی لائی، او سودائی، عقل پریت نہ لاوے
عقل ہمیشہ نال غرض دے، خوش پئے ہوون رل کے

عشق نصیب جہاں دا لکھیا، عقلوں وکھریاں راہواں
چھڈ جہاں غرض دا عاشق بہندے رستہ مل کے

مل دے روون، وچھڑ دے روون، روندے ٹردے راہواں
عشق دا قاصد اکھ دا اتھرو گلاں کرے ڈھل ڈھل کے

لوکاں دے وچ ہسدے وسدے وکھرے ہوون، روون
خون جگر دا ہنجواں راہیں ٹکڑے نکلن گل کے

ایہہ دنیا رل بہن نہ دیوے سکدیاں عمر گزاری
منگ فقیر دعا اگوں دی شالا اوتھے رہیے رل کے

توں جانے یا میں

درو دے دا کوئی نہ جانے توں جانے یا میں
دارو اس دا کتے نہ لبھے توں لوڑیں یا میں

ایہہ لگ جاندی امر الہی مل جاون تقدیراں
ہن اے توڑیاں ٹٹ نہ سکدی توں توڑیں یا میں

بھانبر بلدے وچ سینے دے جلنا کار اساڈی
ہک کنارے جھوک سجن دی دوجے کنڈھے میں

حیلے کریئے دریا وڑھئے کوئی پل ہے رل کے
رل بہیاں اگ چوکی بھڑکے توں ہوویں یا میں

لوکاں بھانے کم کولاً آکھن پاگل ہوئے
دل دیاں تاہنگاں کون پچھانے؟ توں جانے یا میں

ایہہ جگ وس دا غرض دی چھانویں غرض دے رشتے سارے
آکھن کیہڑا فیدا ہويا سب سیانے میں

عشق محبت پاک غرض توں وصل لوڑیندے ہر دم
دوری گرد اداسی والی دل جانے یا میں

رل پیہے تے ساون وس دے بدل گھر گھر آون
سک ملن دی ہور ودھیری راز پچھانے میں

دولت کھٹ کے خوش پیے ہوون سادے لوک بیچارے
جھولی درد عشق دی بھری اس ٹھکانے میں

رہا درد فقیر دا کر دے عرشوں اتے شاخاں
سیک وصل دا تیرے بوہے پھل پکانے میں

لمبیاں آساں

واہ ماہی سانو راہے پا کے آپی گل بھلائی
ایہا دستور زمانے والا تیرا دوش نہ کائی

تیری شاید عادت اے سی اساں پیار بنایا
توں چن لئے پھل نویں چمن دے گل اسناڈے پھائی

یاد آون او گزرے ویلے گھٹ لہو دے پیواں
اوہ رل بہناں گل لگ ملنا یاداں انت مچائی

پڑھاں پرانیاں چٹھیاں بہہ کے لہہ لہہ ورقے سارے
عشق دے سارے حرف سلامت وچ خشبو نہ کائی

کدی سیں رو رو لکھدا چٹھیاں ہنجواں داغ سلامت
حیرت ہندی تک تک چٹھیاں کیویں توں گل مکائی

کدی سیں چن نوں تکدا راتیں یار وی تکدا ہو سی
 نظر ملاون دی کیا سوہنی سی تدبیر بنائی

اج میں شہر تیرے وچ بیٹھی پچھ دی تیریاں گلاں
 میں نہیں تک سکدی تینوں دیکھے سب لوکائی

ہو فقیر مراں گی ایتھے پا جھگی بہہ جا ساں
 کدی تاں دیکھاں راہ ٹر دے نوں لمبی آس لگائی

پنجابی گیت

آ کھاں آوندے جاندے راہی نوں
 کوئی لہجہ لیاوو ماہی نوں
 لوکی آ کھن کملی ہوئی میرا درد نہ جانے کوئی
 کوئی دل دا درد نہ جانے
 جنوں لگے اوہ پچھانے
 میں دل دے ہتھوں موئی میرا درد نہ جانے کوئی
 او تھوں ایہدا دارو مل دا
 جتھے محرم ہووے دل دا
 دلدار نوں خبر نہ کوئی میرا درد نہ جانے کوئی
 کی دساں؟ کس نوں دساں؟
 بیٹھی روواں تے نالے ہساں
 رہی جگ دی سار نہ کوئی میرا درد نہ جانے کوئی
 اہے رات دی جھولی دور اے
 دل ملنے توں مجبور اے
 بیٹھی ڈیوے بالاں لوئی میرا درد نہ جانے کوئی
 میں دن بھر کھیڈاں ہساں
 کیوں درد کسے نوں دساں
 راتیں مار کے بکل روئی میرا درد نہ جانے کوئی

جے میں سوچاں تے بیٹھ کے کی سوچاں گل سوچ توں لنگ گئی بوہت اگے
 جے میں لکھاں تے بیٹھ کے کی لکھاں؟ مینوں لکھنا سب فضول لگے
 بھانبر عشق دا بھڑک کے طور ہويا جان اپنی وچ تندور لگے
 میری چل دیاں بیت گئی عمر ساری بوہا یار دا اے وی دور لگے

میرے وس تے گل نہ رہی کوئی تیری نظر نے اے کمال کیا
 اسیں وس دی جھوک اجاڑ بیٹھے اسان نوں حال تو آن بے حال کیا
 کیا عشق نے دل دا اوہ حشر جیہڑا کدی نہ دشمنان نال کیا
 دل آکھ دا چھری نوں چل دی رہو مٹھے درد نے ایسا نہال کیا

لگ دی لگ گئی سمجھ نہ آئی اسیں کس بازار وچ آ بیٹھے
 ایہہ تے ہجر فراق دی تھوک منڈی سوا درد والا آ کے پا بیٹھے
 اسیں طالب ساں سوہنیاں صورتاں دے آ کے اپنا حال ونجا بیٹھے
 کوئی راہ نہیں چھڈیا واپسی دا، اسیں کشتیاں سب ونجا بیٹھے

کدی تینوں وی ہووے جے یاد سجناں کتھے ملے ساں پہلی وار آ کے
 آوہناں تھانواں تے بیٹھ کے بوہت روندنا کدی وکھ لے ہک بیمار آ کے
 وچ ہجر فراق دا پیا دریا کدی مل ساں اوس توں پار آ کے
 کوئی طلب نہ خواہش نہ لوڑ مینوں کرساں صرف میں تیرا دیدار آ کے

رہی وچ خیالاں نہ گل کوئی ہو حرف رہیا تیرے ناں والا
 اوہدے اندر وی گھسن گھیریاں نیں سرا لہھے نہ کوئی نشاں والا
 بیٹھے کاں بنیریاں توں اڈ چلے ایویں جھوٹ دعویٰ بولے کاں والا
 اسیں آپ ایس شہر نوں چھڈ چلے رہے شور نہ ساڈڑی تھاں والا

درد انوکھا

کون کسے دے درد و نڈاوے بن یار ہنیرا دے
کس نوں دسیئے؟ کی گل دسیئے؟ لوکاں بھانے قصے

جیوندیاں ہر کوئی پتھر مارے پاگل پاگل آکھن
ہجر پیالہ پی مر جائیئے تان لوکاں نوں دے

عجب رواج زمانے والا ساڈا لوں لوں و نڈا دا پیار
بدلہ خوب چکایا اس نے نفرت ساڈے حصے

دیس اندر پردیسی ہوئے وچ وطنوں بنے مسافر
عشق نے ساڈھ سواہ کر دتا ککھوں ہو گئے لسے

دل زندہ ہے دھڑکن باقی، اکھ سلامت میری
دل دا باسی اندر وں دا کدی سامنے آن کے دے

دل دے زخم فقیر نرالے وکھرا رنگ انہاں دا
ہر ہر زخم دا درد انوکھا وچوں الفت یار دی دے

روگ اولّا عشقے والا راہ جاندا لگ جاوے
 رہ نہ جاوے کھاون پیون راتیں نیند نہ آوے
 درد دلے وچ سوز جگر دا تن نوں پیا جلاوے
 اکو دارو ایس مرض دا سوہنا گل چلاوے

جیوندیاں موت سہیڑی جہاں سولی عشق دی چڑھ گئے
 مل دے روندے وچھڑ دے روندے روندیاں عمر بسر گئے
 دنیا نے لکھ ترلے کیتے لکھ ولایاں واگاں
 دوہاں جہاناں نوں چھڈ بیٹھے کلمہ یار دا پڑھ گئے

چڑھ دا سورج گل نہیں دسدا ڈبڈے نے کی دسناں
 چن چڑھے تے ہسدا لگے سمجھ نہ آوے ہسناں
 جتھے یار دی خبر نہ آوے اس وطن کی دسناں
 ہجر نے اتنا درد دکھایا موت نے ہور کی دسناں

یار سنہرا گلے جے کر سب دکھ دور ہو جاون
 موسم بدلے رت رنگیلی وصل دے جھونکے آون
 کھلیاں اکھیں خواباں تکاں کھلی نوں گل لاون
 آ فقیر بہاراں آون کونجاں پیلاں پاون

کرماں دے پھل

تیرے دکھ نے ڈیرے لائے نہیں
سوچاں نے گھیرے پائے نہیں

جانے بدلاں نوں کیہہ ہويا
جانے اے کتھوں آئے نہیں

نہ برسن نہ رک دی بارش
بوندیاں نے کھیل بنائے نہیں

اکھیں بھر بھر آون کئی واری
کئی نیر وہائے نہیں

ایہہ سب دکھ میرے حصے دا
جانے حصے کس بنائے نہیں

لوکاں نوں دتی عید وصل
سانوں ہجر وچھوڑے پائے نہیں

اسیں کنوں دسیئے، اسیں کنوں کہیے
اسیں آپ یار رسائے نہیں

ہوندے نازک دل سبحاں والے -
اساں کتنے پھل گنوائے نہیں

اسیں پاگل ساں اسیں جھلے ساں
اساں پھل کرماں دے پائے نہیں

اساں آپ اجاڑیا دل اپنا
اساں آپ فقیر گنوائے نہیں

سجناں باہجھ ہمنیرے

اڈ دے کانگ دوروں لنگ جاندے خالی رہن ہنیرے
رات ہجر دی لنگھ دی ناہیں آدے سانول ہون سویرے

دکھ سکھ جگ دے سارے ڈٹھے ڈٹ کے عمر گزاری
نال ماہی دے نیوں لا بیٹھی پے گئے گھسن گھیرے

ناں دل لگن باغ بہاراں نال جگ وس دا دے
بن ماہی دے دن نہ ہووے چار چوفیر ہنیرے

پردیسی دی یاری اوکھی آخر اس ٹر جانا
جان دی سب کجھ پر لا بیٹھی وس نیئیں ہن میرے

پیر مناواں منت چڑھاواں منگا دعائیں روکے
یا کوئی حیلہ دارو دسو ہوسن ہور ہتیرے

کتھے گئیاں او روشن شاماں چودھویں چن دیاں راتاں
ک دے نیئیں سن لبے قصے سارے تیرے میرے

ملے فقیر تے دکھڑے پھولان عشق دی رمز پچھانے
بے درواں نوں کنویں سمجھاواں سجناں باہجھ ہنیرے

واہ انصاف زمانے والا

راہنچھا نام پریت محبت یار نوں ہیر بناوے
کن پڑوا کئے بن کے جوگی ساری عمر گنواوے
کردا پیار انوکھا جگ توں تے کردا ناں شرماوے
طعنے مہنے جگ دے لے کے سہک دا ای ٹر جاوے

ہیر نوں من دا جگ سارا ولیاں دے وچ ناناواں
راہنچھا یار لٹریندی مر گئی آئیاں زہر قضاواں
غیرت مند سداوے کیدو تے کیہڑی آکھ سناواں
ہجر فراق تے بدنامی دا جا بنیا سرنانواں

چھپے بیٹھ کتاباں لکھ دے شاعر بن بن سارے
قصے کرن بیان عجیب سوہنے شعر سوارے
دکھ دیاں گلاں لکھ تے لیندے پر جانن کی پچارے
ہر پل صدی براہر ہندا جو کٹ دے درواں مارے

شاوا، شاوا لوکیں اکھن بہہ بہہ پڑھ دے قصے
 گلی، محلے، چوکاں اندر ہر کوئی گاندا دے
 آکھن ظلم زمانے کیتا ایس تے کوئی نہ دے
 کوئی آکھے اے گل خدائی روح دی آکھی کسے

شہرت ویکھ بنائیاں فلماں بن گیا رانجھا کوئی
 نکلی ہیر نے ماریاں چیکاں جا کھیڑیاں دی ہوئی
 کیدو وی بن فرضی بیٹھا حسد دے ہتھوں موئی
 رانجھا وی جا قبر تے ڈگا ختم کہانی ہوئی

وچ اخباراں گلاں آئیاں بوہتی شہرت ہوئی
 آکھن وا واہ کم دکھایا جس دا مل نہ کوئی
 دیکھ کے نقلی ہیر تے رانجھا خلقت پاگل ہوئی
 آکھن وچ زمانے ڈٹھا ایسا جوڑ نہ کوئی

ملن انعام نقل نون سارے اصلی مر گئے رل کے
 واہ انصاف زمانے والا چنگا ملیا تل کے
 اج وی کر محبت بیٹھے بے کوئی بندہ بھل کے
 ہر کوئی اس دا دشمن ہو سی گلاں کر سی کھل کے

عجب رواج زمانے والا تے گل فقیر سنائی
 پے جاوے گل عشق دا پھندا جیون آس نہ کائی
 ساری دنیا دشمن بن گئی کوئی گل راس نہ آئی
 مار کے فیر کتاباں لکھن واہ بندے ہر جائی

کدی عرض جے ہک قبول ہووے

شام اج دی تیرے ناں کر کے لیا سب کچھ اساں کما سجناں
ایہہ گل اے جگ جہان کیتے نہیں تے گئی اے عمر دہا سجناں

ہک دکھ اے ہجر وچھوڑیاں دا اتوں یاداں دا ورد سوا سجناں
کدی کرم کریں جند مک جاوے یا ہجر دا روگ مکا سجناں

دیوے جل دے بل دے بچھ جانڈے راتاں مک جاون دن چڑھ پیندا
ایہو ریت رواج جہان وارا کدی ساڈا وی سورج چڑھا سجناں

لوکیں رات لبھن تے میں دن لوڑاں کہیاں وکھو دکھ مصیبتاں نہیں
تینوں گل لاواں میرا دن چڑھ دا تیرا مکھ اے میری دوا سجناں

کدی آہ بُھراں مینوں ڈر لگدا تیرے عشق دا بھید نہ کھل جارے
سینہ ساڑھ کے اپنا سواہ کیتا لئی جگ توں گل لکا بہاں

پیا دل دماغ دا ہے جھگڑا، مناں کس دی؟ کراں صلاح بہہ کے
 کدی آوڑیں تینوں گل دساں ایہہ روگ تے جا ریکا سجناں

میرا دل روگا، میری جان روگی ہويا رواں رواں بیمار میرا
 نہیں ہووے طبیب درکار مینوں تیری دید ہے۔ میری دوا سجناں

کتھے ور فقیر دی ایہہ قسمت آویں توں میں کراں ہزار ترے
 کدی عرض ہے ہک قبول ہووے جھگی شہر تیرے لیے پا سجناں

ہر سہا جس بھانہڑ دا بالن اوہ بھانہڑ کد بھجدا
دل وچ جس دا ڈیرہ ہووے اس بن ہو نہ بھجدا

ہر دم اس دیاں یاداں آدن آس ملن دی ہووے
لکھاں دیوے آس دے بالے کوئی بلدا کوئی بھجدا

رو رو دکھ سناواں اپنے تے اپنے آپ نوں بیٹھی
کس دے اگے دکھ کھلاراں محرم کوئی نہ بھجدا

روک تھکی دل اپنے تائیں نہ لا اچھی یاری
پر او یار نوں بھلدا ناہیں ہو سکتے نہ بھجدا

میں کوچھی ، میں کملی ہوئی ، کچھ نہیں میرے پتے
پارس سنیا عشق ہے تیرا کچھ بن جاندا کچھ دا

میں نہیں روندی اکھ روندی اے ، دل رووے تن رووے
کٹیا عشق ، ہجر وٹ چاڑے سوتر بنیا منجھ دا

دل نوں لگی آگ نرالی ، نہ دھواں نہ شعلہ
واہ نرالا ساڑھ عشق دا ، نہ بلدا نہ بھجدا

کرے فقیر دعاواں راتیں ، رب نوں اٹھ پکارے
ادھکیم شفا دا والی ، ساریاں مرضاں بھجدا

